

MUSEETS ERHVERVELSER

1. juli 1957—30. juni 1958

Oldsagssamlingen. I sommeren 1957 foretog professor Becker, Nationalmuseet, en udgravning af nogle ca. 4000 år gamle flintminer ved Hov i Sennels sogn.

Udgravningen er blevet fortsat i år, og professor Becker vil forhåbentlig til næste år bidrage med en artikel om fundet i årbogen. Fra disse gruber har museet fået nogle flintstykker, dels affald og dels flintplanker, d. v. s. forarbejder til økser. Sådanne forarbejder blev eksporteret til lande eller landsdele, hvor der var mangel på velegnet flint til tilhugning af de store tyndnakkede økser, som på den tid, da agerbruget var i sin barndom, og skoven skulle ryddes, var uundværlige. Museet har også nogle slagsten, der har været benyttet til den grove tilhugning af plankerne. Stenalderfolkene har sikkert udgravet flinten ved hjælp af hakker eller mejslers af hjortetak. Der blev ikke fundet eksemplarer af redskaberne, kun aftryk, og museet har fået nogle kridtstykker med tydelige mærker af dette primitive værktøj.

Andetsteds i denne årbog findes en artikel af professor Becker om de to trekantede pilespidser fra Snejstrup mose, hvoraf den ene er en nyerhvervelse. De ligger nu begge i montren i stenalderssamlingen ved siden af den smukkeste pilespid, der kendes, pilespiden fra Vust.

I samme montre forneden ligger fem ensartede tilhuggede tyndnakkede økser af gullig flint. De er alle fra Lille Todbøl, Kallerup sogn. De fire har ligget der længe, den femte er skænket til museet i år af gårdejer Johs. Hornstrup. Endvidere har museet fået en flintdolk af Søren Dybdahl, Sårup, to flintøkser af Martinus Møller, Stagstrup, og et bronzefund, bestående af to ringe og en nål, som er modtaget ved dr. Toft, Vestervig.

Bøger og dokumenter er skænket af direktør Hove, H. C. Pedersen, Odense, fru E. Hald, B. Rosenberg Jensen, M. Møller, Stagstrup, Chr. Hove, Vust, og guldsmed Henningsen. Fra bankdirektør Hertzum har museet modtaget en blyæske med dokumenter, fundet ved nedrivningen af ejendommen på hjørnet af Jernbane- og Storegade.

Til *J. P. Jacobsensamlingen* er indgået en bog og to albums. Tre manchetknapper er skænket af J. P. Jacobsens søsterdatterdatter, fru Kaja Pindstrup, Aarhus, og direktør Dam, Aarhus, har skænket en radering af den sydslesvigske kunstner Fr. K. Gotsch. Den illustrerer en scene af Mogens.

Billeder og fotografier. Fru Jørgensen, Elmegade, har skænket et fotografi af en udflugt fra Thisted bryghus 1907, fru Tange et højskolebillede fra Hundborg 1902, da Chr. Tange var elev. Fotografier af gamle Thisted- eller Thyboer er skænket af fru Overgaard, Askov, fru A. L. Sund, togfører A. C. Svalgaard, fru Støvring, Færgeløkke, og fru Kirkegaard, Åbenrå.

Viceinspektør Hald arbejdede ihærdigt på at samle et omfattende billedmateriale fra museets område for på den måde at fastholde det gamle, der efterhånden må vige for det nye i by og på land, og for at de mange mennesker, der har haft betydning for egnen, ikke skal blive glemte. Museet vil gerne føre dette arbejde videre og modtager

med glæde gamle billeder, som ikke har interesse for ejerne, og som måske ellers vil havne i kakkelovnen.

Forskelligt. Der er kommet mange forskellige genstande til museet i årets løb. Af tøj kan nævnes to hovedklæder af silke (fru Tange), en silkevest fra 1750 (fru K. Nielsen, Nors), en kjole (Kappel), en kappe, som har tilhørt Marie Brandi Hausgaard, f. Neergaard, Klitmøller (Harald Nørgaard), og ritmester Clausens uniform, som mange Tyboer vil nikke genkendende til. Der er modtaget en del landbrugs- og andre redskaber (Chr. Skaarup, Heltborg), stativ til billeder (H. O. Jørgensen), lommeur (J. S. Christensen, Ydby), lysesakse (Th. Lindstrøm, Fjerritslev, og snedker Gade), stanglorgnet (Ib Christensen), tørvebræt til udstikning af tørv (Chr. Sørensen, Sårup), vindepind (frk. K. Larsen), rok, garnvinde m. m. (Mads Gasberg, Vesløs) og to par kopper, som har tilhørt Stine Kudsk og hendes mand (fru K. P. Hvelplund). En papirkniv af narhvaltand er skænket af fru sagfører Thomsen, hvis mand i sin tid havde fået den af konsul Johnsen, der igen havde fået den af geologen og grønlandsforskeren Knud Steenstrup. Han var søn af Johan Peter Steenstrup, som ejede Mellemmølle i Thisted, og som var broder til den berømte naturforsker Japetus Steenstrup.

Guldsmed Henningsen har skænket en øreske af sølv og sølvbeslag til et pibehoved, fremstillet af C. V. Henningsen. Ved køb har museet erhvervet et hovedvandsæg, lavet af Lorenz Peter Helt, der var guldsmed i Thisted 1832-55. Museet har efterhånden ikke så få sølvgenstande, der er fremstillet af byens egne guldsmede. Ældst er tre sølvknapper, der er lavet af Christian Winter, som var guldsmed 1743-53.

Tandlæge Fibigers gave.

Årets største samlede gave modtog museet den 4. juni af tandlæge P. N. Fibiger, København, som selv var kommet til stede for at overrække de værdifulde ting og derved forhøjede det festlige ved modtagelsen af gaven. Samlingen omfatter over et halvt hundrede forskellige ting: sølv, billeder, ure og kunstgenstande af forskellige slags. De stammer fra den gamle præstegård i Harring, Rosholm, som blev nedlagt i 1924, og hvor tandlæge Fibigers bedstefader, provst Peter Nicolaj Fibiger, og hans fader, sognepræst Emil Fibiger, boede i tiden fra 1848 til 1896. Mange af de gamle sjældne ting er arvestykker i Fibigerslægten og stammer oprindeligt fra Ribe, hvor provstinde Fibigers fader var stiftsprovst. Det gælder således et billede af tandlægens oldemor, syet på silke med kvindehår, og det gælder et par fine gamle kopper, et likørstel, en tobaksdåse og en stor del af de smukke skåle, skeer og gafler af sølv.

Denne sjældne og kostbare samling var den sidste gave, viceinspektør Hald tog imod på Thisted museum, hvor han i årenes løb har indlemmet over 7000 genstande. Den kom som en smuk afslutning på vor kære gamle mesters livsværk. S. g.

(Kilde: Historisk Årbog for Thisted amt 1958, side 462-465)